

TIL STYRET OG LEDELSEN PÅ DRAMATIKKENS HUS

FRA STYRET I DRAMATIKERFORBUNDET

Bakgrunn

Styret i Dramatikerforbundet ønsker med dette notatet å komme med innspill til hvordan å oppfylle hovedmålsetningene for Dramatikkens Hus listet opp i budsjettsøknaden:

- Økning av kvalitet og bredde på samtidens scenetekst/dramatikk
- Oppbygging av nasjonal kompetanse innen tekstutvikling for scene
- Økt publikumsinteresse for ny norsk og samisk dramatikk/scenetekst

Om begrepene scenetekst og dramatikk

Etter debatten denne vinteren, foreslår vi at Dramatikkens Hus bruker begrepet *scenetekst* som et sekkebegrep som rommer alle slags typer tekst som skrives med mål om iscenesettelse (dramatikk, monologer, performativ tekst, etc.)

Begrepene scenetekst og dramatikk brukes for det meste retorisk – som en implisitt beskrivelse av tekst for nyskapende kontra tradisjonell scenekunst. Vi mener motsetningen er fiktiv. Hvor samtidig en forestilling virker å være, hvor bærende en tekst er i en forestilling og hvilket uttrykk den får er ikke mulig å diskutere forut for iscenesettelse.

Om inntak til Scenetekstutviklingen

Det finnes et utall metoder for å skape *scenekunst*. Om scenekunsten er nyskapende, samtidig eller tradisjonell er ikke gitt ut fra metodevalg. Forfatterne som får støtte *må ikke* ha som mål at teksten skal være en bærende bestanddel i en forestilling, men det må være et mål i søknaden at det skal *utvikles tekst med opphavsrett*.

For at Scenetekstutviklingen skal bidra til en representativ *bredde* må den kunne betjene et bredt spekter av prosjekter. For at ordningen skal bidra til *kvalitet* må den ha noen formelle krav til så vel prosjektene som forfatterne.

Slik Scenetekstutviklingen er beskrevet i budsjettsøknaden vil den ha to hovedgrupper av søkere: Forfattere med eller uten produsent. Krav til prosjektbeskrivelse må gjelde like sterkt for begge grupper, men prosjekter hvor

forfattere søker sammen med produsent må nødvendigvis ha andre krav til gjennomføring enn forfattere som søker på egen hånd. Den foreslåtte tilskuddsordningen fordrer en egenandel fra produsent og dette er i seg selv et krav som demonstrerer produsentens vilje til gjennomføring. Forfatters gjennomføringsevne vil i disse søknadene ha vært vurdert av produsent og Scenetekstutviklingen må her legge vekt på produsentens plan for gjennomføring av prosjektet.

Målet om økt publikumsinteresse for ny scenetekst er i realiteten et mål om økt interesse for ny scenekunst. Finnes det for publikum ikke gode grunner til å oppsøke ny scenekunst, finnes det få grunner til å oppsøke ny scenetekst. Det er gjennom oppsetninger det er mulig å øke publikumsinteressen for det nyskrevne. Produksjoner som holder høy kvalitet – enten de er kunstnerisk ambisiøse og/eller har bred appell – må derfor være et mål for Dramatikkens Hus.

Konsulentene

Konsulentfunksjonen i en tekstutviklingsprosess kan ivaretas av flere; dramaturg, instruktør, skuespiller og andre. Erfaringsmessig kortes tiden fra manus til produksjonsstart når forestillingens instruktør er knyttet til tekstutviklingen. Det er uansett viktig at det er bredde i konsulenttilbudet slik at ulike forfatterstemmer kan ivaretas.

Dramatikerforbundet foreslår at lønnsmidlene til en av konsulentstillingene i Scenetekstutviklingen gjøres om til en pott for konsulenttjenester utenfor huset. Slik kan et mål om at forfatter selv skal kunne velge konsulent og at ordningen skal virke i hele landet oppnås.

Både konsulentene og forfatterne bør skrive rapporter fra utviklingsprosessen for at Scenetekstutviklingen skal bli etterprøvable.

Hva slags brukergrupper?

Scenetekstutviklingen må være en ordning som først og fremst skal drive manusutvikling. I den grad ordningen også vil være talent- og kompetanseutviklende for forfattere, må dette regnes som en bonus. I og med at det ennå ikke finnes noen formell utdanning i Norge for scenetekstforfattere vil en rolle som rekrutterer og talentutvikler bli etterspurt. For å sikre at Dramatikkens Hus i hovedsak er et tilbud til *profesjonelle* forfattere og scenekunstnere må ressursene som brukes på rekruttering og talentbegrensning, det vil si ha en øremerket sum eller et eget program.

Hvordan skal søkerens profesjonalitet måles?

En utfordring ved inntak til ordningen er å balansere skjønn mot det formelle. Leder for scenetekstutviklingen har her et viktig ansvar. Søkers forfatterskap; erfaring og tidligere produksjoner må telle i vurdering av gjennomføringsevne. I kriteriene for utvelgelse bør profesjonalitetskrav likestilles med andre faglige kriterier som krav til fortelling og fortellerstemme.

Formalisering av Scenetekstutviklingen

Det må utvikles forskrifter og søknadsskjema som sikrer scenetekstutviklingen legitimitet og størst mulig forutsigbarhet og gjennomsiktighet.

Forskriftene må beskrive inntakskriterier, ankemuligheter, konsulenttenester og mulig oppfølging, økonomisk støtte til dramatiker og sammenheng mellom denne og grunnhonorar, samt krav til produsenter ved bruk av tekster som har vært i ordningen (egenandel).

Det er ikke ønskelig med formuleringer i forskriftene som utdyper krav til innhold og kunstnerisk ambisjon. Begreper som nyskapende, originalitet, relevans, sceneisk, etc. vil aldri være uttømmende og derfor alltid gjenstand for skjønnsvurdering.

Innspill til forskrifter i Scenetekstutviklingen

1. Søknad består av utfylt skjema med personalia og cv, framdriftsplan, eventuelle samarbeidspartnere/produsenter samt *en tekst*. Det stilles ikke krav til hva slags *tekst* dette skal være: idéskisse, prosjektbeskrivelse, fabel, synopsis er formelt nok så lenge søker definerer et mål om utvikling av tekst.

I de tilfeller hvor det tekstlige er tenkt å utgjøre en mindre del av den endelige forestilling, må en beskrivelse av andre bærende uttrykk legges ved søknaden.

2. Behandlingstid bør ikke overskride 4 uker.
3. Ankeadgang: Avslag skal begrunnes og kunnes ankes. Hvorvidt det skal være mulig å anke mer enn en gang avhenger av hvor mange konsulenter som får oppdraget med å vurdere inntak. Det foreslås to *dører*, det vil si at det er adgang til å anke en gang.

Hvorvidt anke skal være opp til søker eller om alle avslag automatisk sendes videre, må vurderes.

4. Forfatter får en konsulentuttalelse ved inntak. Forfatter som ikke ønsker konsulenttjenester i det videre arbeidet, må ha anledning til dette. Forfattere som ønsker konsulent må kunne velge mellom:
 - Dramatikkens Hus egne konsulenter
 - Konsulent knyttet til produsent eller valgt av forfatter og produsent i samarbeid
 - Konsulent utenfor DH valgt av forfatter og DH i samarbeid.
5. Økonomisk støtte defineres som næringsinntekt, såkalte trekkfrie stipend, tilsvarende manusordningen til Filminstituttet.
6. Støttebeløp pr rate og antall rater bør ikke forskriftsfestes. Søkers prosessbeskrivelse samt ordningens totale søknadsmengde bør være førende for dette.
7. Støtten i Scenetekstutviklingen på Dramatikkens Hus er å regne som en *forhåndsstøtte* til forfatter og går til fratrekk mot grunnhonoraret når teksten antas i henhold til bransjeavtalene.

8. Ved antakelse betaler *produsenter som er medlem av NTO* restbeløp til forfatter i henhold til grunnhonoraret i bransjeavtalen og en egenandel til Dramatikkens Hus som betaling for tekstutviklingen.
Produsenter utenfor NTO avkreves ikke egenandel. De betaler restbeløpet til forfatter i rater, pr forestilling, i henhold til egen bransjeavtale.
9. I de tilfeller hvor forfatter ikke har mottatt tilskudd gjennom scenetekstutviklingen eller bare delvis har mottatt slikt tilskudd og får en tekst antatt kan produsent søke om *etterhåndsstøtte* opp mot et definert tak tilsvarende maksimal forhåndsstøtte. Dette vil sikre at det ikke blir prisforskjeller på manuskripter.
10. Produsenter står fritt til å søke scenetekstutviklingen i samarbeid med forfatter, men forfatter skal stå som søker og mottaker av økonomisk støtte.
11. Forfatter som søker med produsent viser dette gjennom en intensjonsavtale, inngått kontrakt eller opsjonsavtale.
12. I tilfeller hvor flere forfattere er involvert, anbefales det at avtale om opphavsrettslig fordeling legges ved søknad. I og med at støtte defineres som stipend må mottakere navngis og støtten deles mellom disse fra første dag i henhold til antatt andel av opphavsretten. Dersom forfatterne ønsker det kan opphavsrettslig fordeling revurderes når manus er ferdigstilt, dette er i så fall forfatternes ansvar alene.